

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 29-04-2021 r.

Adam Bodnar

V.7018.472.2021.LK

**Pan
Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju, Pracy i Technologii**

via ePUAP

Wielce Szanowny Panie Premierze,

niezmiernie cieszą mnie Pana zapowiedzi dotyczące „otwierania” gospodarki¹. Daje to nadzieję na likwidację niezwykle wątpliwych konstytucyjnie zakazów prowadzenia działalności gospodarczej wprowadzonych rozporządzeniami Rady Ministrów. Moja ocena w tym zakresie została przedstawiona Prezesowi Rady Ministrów w kilku wystąpieniach², jednak nie spotkała się z należytą reakcją. Niniejszym pismem chciałem zwrócić się jednak do Pana Premiera jako organu, któremu na mocy art. 18 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz.U. z 2020 r. poz. 2156) powierzono wykonywanie zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania.

Pewnym niepokojem napawają mnie bowiem sugestie, jakoby dostęp do usług (restauracje, hotele itd.) ograniczony miałby zostać wyłącznie do osób zaszczepionych przeciwko COVID-19. Biorąc pod uwagę fakt, że szczepienie to nie zostało uznane za szczepienie obowiązkowe, nadal ograniczona jest jego dostępność, a ponadto niewątpliwie znajdują się osoby, które nie będą mogły się zaszczepić ze względów zdrowotnych, przyjęcie tego rodzaju rozwiązania mogłoby mieć charakter dyskryminujący osoby, które z różnych względów nie zaszczepiły się.

Muszę podkreślić, że na konieczność zagwarantowania równego traktowania osób niezaszczepionych zwróciło uwagę Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy w rezolucji nr 2361 (2021) z dnia 27 stycznia 2021 r.³. Znaczenie niedyskryminacji osób

¹ <https://www.money.pl/gospodarka/gowin-chcialby-otworzyc-restauracje-jesz-cze-w-maju-ale-dla-zaszczepionych-6631863111657984a.html>

² pismo z 4 czerwca 2020 r. (nr VII.565.461.2020.ST), pismo z 26 października 2020 r. (nr V.7018.910.2020.LK)

³ <https://pace.coe.int/en/files/29004/html>.

niezaszczepionych w kontekście szczepień przeciwko COVID-19 podkreślane jest także w pracach nad rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w celu ułatwienia swobodnego przepływu w czasie pandemii COVID-19 (zielone zaświadczenie cyfrowe)⁴.

Doniesienia medialne, jakoby dostęp do usług po „odmrożeniu” gospodarki miał być ograniczony wyłącznie dla osób zaszczepionych budzą poważne obawy obywateli, co mogę stwierdzić w oparciu o kierowane do mnie skargi. W związku z nimi, w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627), pozwalam sobie wskazać Panu Premierowi, że – o ile, rzecz jasna, niezbędne ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne, będzie wprowadzenie ograniczeń w dostępie do usług – to samoistnym kryterium tego ograniczenia nie może być zaszczepienie przeciwko COVID-19. Kryterium ewentualnego ograniczenia w dostępie do usług może być co najwyżej zagrożenie dla zdrowia publicznego powodowane przez daną osobę. Biorąc pod uwagę, że za równie „bezpieczne”, co osoby zaszczepione uznaje się osoby, które przeszły chorobę COVID-19 oraz osoby legitymujące się „świeżym” testem w kierunku wirusa SARS-CoV-2⁵, realizacja zasady równego traktowania wymaga, aby przynajmniej te grupy osób na równie z zaszczepionymi miały zapewniony dostęp do usług. Niezależnie też od – w pełni zrozumiałego – zachęcania obywateli do szczepień, nieodzowne wydaje się jednoznaczne zakomunikowanie opinii publicznej, że ewentualne ograniczenia w dostępie do usług nie będą miały charakteru dyskryminującego osoby niezaszczepione.

Łączę wyrazy szacunku,

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0130&from=EN>

⁵ Por. przywołany wniosek Komisji Europejskiej o wydanie rozporządzenia w sprawie zielonych zaświadczeń cyfrowych, ale także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, które zwalnia z obowiązku odbycia kwarantanny granicznej właśnie te grupy osób.